

Fakta

- VG avdekket for to år siden at 72 kvinner var drept av sin partner siden årtusenskiftet. Nå er tallet minst 84. Mer enn halvparten av drapene skjedde fordi kvinnen ville ut av forholdet.
- VG var de første som systematisk gikk gjennom drapsstatistikken og tallfestet hvor stort problemet med partnerdrap er i Norge.
- Få måneder etter avsløringen vedtok Stortinget å kreve forskning rundt temaet, for å kunne forebygge. Oppgaven med å finne riktig prosjekt ga justisdepartementet til politidirektoratet.
- I januar ble prosjektene til to forskere fra Kompetansesenter for sikkerhets- fengsels- og rettspsykiatri valgt.

VG 12. nov. 2007

VG 13. nov. 2007

Forskning på partnerdrap STOPPPES

FIKK ETIKK-NEI: Kriminolog Vibeke K. Ottesen dropper bruk av rettspsykiatriske vurderinger i sitt forskningsprosjekt om partnerdrap etter etikkomiteens vedtak.

Av ANNE STINE SÆTHER og MARTE VIKE ARNESEN (foto)

Hensynet til drapsmenn stanser forskningsprosjektet om partnerdrap.

Både den regionale og den nasjonale etiske komité har satt foten ned for doktorgradsprosjektet til kriminolog Vibeke K. Ottesen. Hun skulle kartlegge risikofaktorer og rettslige utfall etter partnerdrap i Norge fra 1980 til 2008.

Etikkomiteene mener forskeren må be drapsmennene om lov før hun kan gå gjennom de rettspsykiatriske vurderingene av dem. Sier drapsmennene nei, må hun la det være. Komiteene

skriver i sitt endelige avslag at det vil være et overtramp overfor de drapdomte om Ottesen gjennomgår psykiatrerens vurdering av dem uten at de er spurt om lov.

– Komiteen mener at personer som har fått og avtjent sin straff, har de samme rettigheter som andre samfunnsborgere når det gjelder det å gi sitt tilsagn til at så intime opplysninger fra deres liv gjøres kjent, sier professor Stein A. Evensen som har ledet den Regionale Etiske komité som har behandlet Ottesens søknad.

– Jeg er uenig, men forstår problemstillingen. Jeg mener at betydningen for samfunnsvernet bør overgå hensynet til individet i denne sammenheng, sier forskeren.

Endelig avslag

I det endelige avslaget fra den nasjonale forskningsetiske komité, støttes den regionale komiteen i at prosjektet ikke har så stor samfunnsmessig betydning at det er riktig å fravike kravet om samtykke. Kriminolog Vibeke Ottesen mener at å be om lov, kan gi

et skjevt utvalg av drapsmenn i studien fordi man må forvente at flere sier nei. Hun mener at når man skal gå helt tilbake til 1980, vil det være vanskelig å finne mange av de dømte, de kan ha startet «nye» liv. Et brev i posten med spørsmål om samtykke både kan rippe opp i traumer og avsløre ukjente sider fra fortiden, mener hun.

Etikkomiteen mener at prosjektet er viktig og at det er synd at forskeren ikke ville diskutere måter å løse samtykkeproblematikken på.

– Vi tror samtidig at mulighetene for å komme fram til forebyggende tiltak i saker som har så mye med affekt og følelser å gjøre, er begrenset, sier Evensen.

Hundrevis av drap

Ottesen planla å gjennomgå Kripots drapsstatistikk, alle dommer i sakene og de rettspsykiatriske vurderingene av drapsmennene. Hun regnet med å gjennomgå mellom 200 og 300 drap. Prosjektet var til behandling i etikkomiteene i ett år og er nå endelig avslått av Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM).

Både Riksadvokaten og rettspsykiater Randi Rosenquist, som tidligere ledet Den rettsmedisinske kommisjon, støtter Ottesens fremgangsmåte. Rettspsykiater Kjell Noreik mener derimot at å frata de dømte retten til å nekte innsyn i psykiatrirapportene, vil være en tilleggsstraff. Vibeke Ottesen omarbeider nå prosjektsøknaden.

– Etik er viktig. Men det er helt uforståelig at man veier hensynet til drapsmenn så tungt, sier stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker (H).

– Vi vet ikke nok om hvem som blir drapsmenn. Den du minst aner, som er grei og snill på jobben, går hjem og dreper den han har et kjærlighets- og seksuelt forhold til. Det er feil at forskningsprosjektet ikke vil gi vesentlig ny kunnskap, sier leder av Krisesentersekretariatet Tove Smaadahl.

NYHET

SMÅSULTEN, SØTSUG, PÅ TUR?

New Energy SjokoFrukt er små biter med ekte frukt som er dyppet i deilig melkesjokolade. På samme måte som den originale New Energy gir New Energy SjokoFrukt rask energi og inneholder lite fett. Men ikke minst: Dette er små fristelser med fantastisk god smak!

Nidar